

CISBO Center for Indeklima og Sundhed i Boliger Realdania forskning

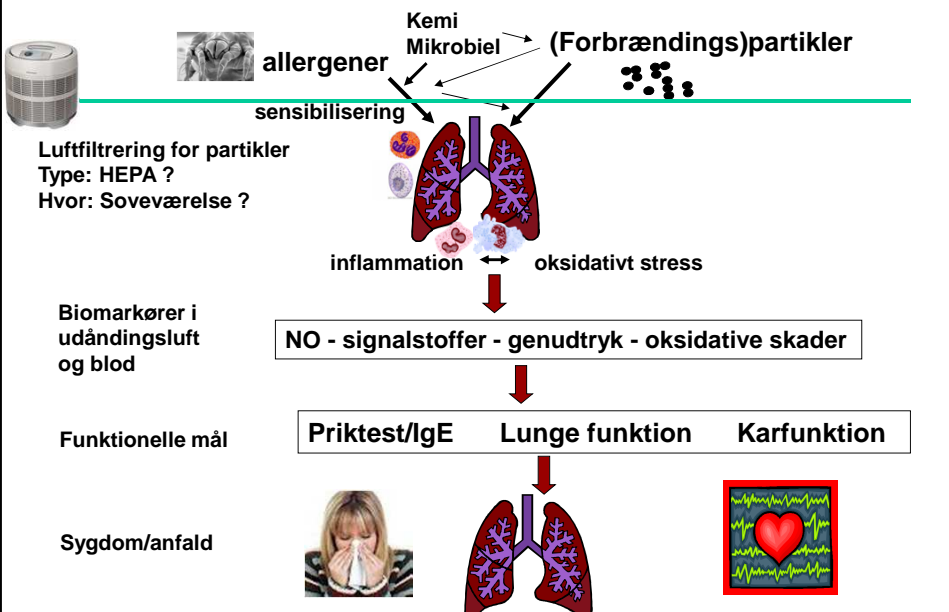
Netværksmøde 12.5.2014

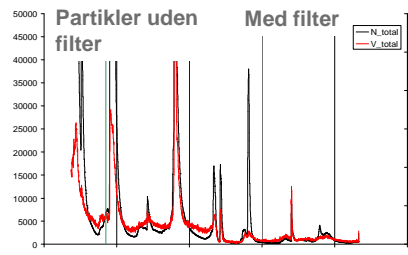
Hvad ved vi om sundhedseffekter af at anvende en luftrensere i boligen, og hvordan skal man bruge den for at få optimal effekt

Steffen Loft,
Afdeling for Miljø og Sundhed
Institut for Folkesundhedsvidenskab
Københavns Universitet

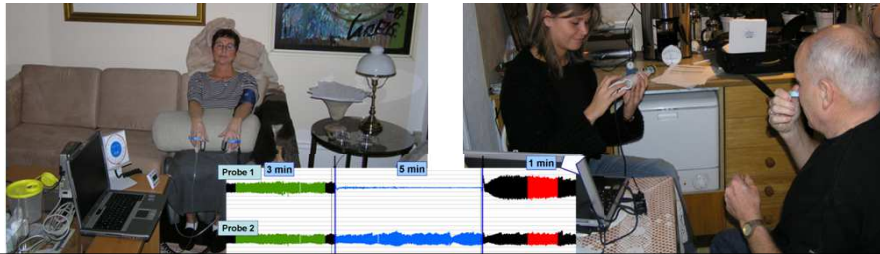
Biomarkører og funktionelle objektive mål til belysning af af effekt af luftfiltrering på helbredseffekter

Interventionsstudie med 21 ældre ægtepar (>60 yr) som boede i lejligheder nær trafikerede gader i København. Indeluften med eller uden HEPA filtre i soveværelse og stue i 2 x 48 timer. PM_{2.5} faldt fra middel 12 til 4 µg/m³

Funktion af blodkar forbedret som mål for risiko for hjertekarsygdom (Bräuner et al Am J Clin Resp Crit Care Medicin 2008)

An Air Filter Intervention Study of Endothelial Function Among Healthy Adults in a Woodsmoke-Impacted Community
 AJRCCM Articles in Press. Published on January 21, 2011 as doi:10.1164/rccm.201010-1572OC
 Ryan W. Allen^{1*}, Chris Carlsen^{2,3}, Barb Karlen³, Sara Leckie³, Stephan van Eeden⁴, Sverre Vedal⁵, Imelda Wong³, and Michael Brauer³

Intervention i 7 dages perioder med overkrydsning blandt 45 voksne fra et område med mange brændeovne

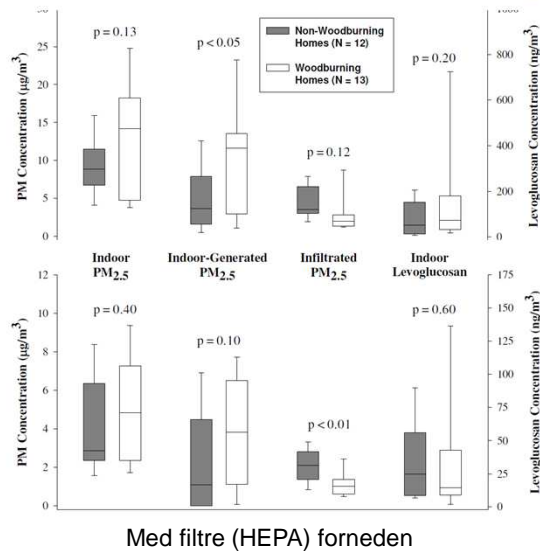
Honeywell 50300
I stuen

Honeywell 18150
I soveværelset

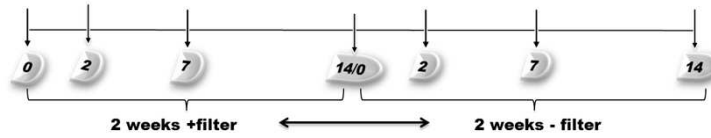

Karfunktion forbedret
Inflammation nedsat

Design og deltagere i studie af partikelfiltrering blandt ældre

27 lejligheder med 48 ældre beboere fra København og tæt på trafikkerede gader.
Tilfældig rækkefølge af aktiv og inaktiv filtrering i 2 x 14 dages perioder

SBI konstruerede HEPA filtreringsenheder i stue og soveværelse

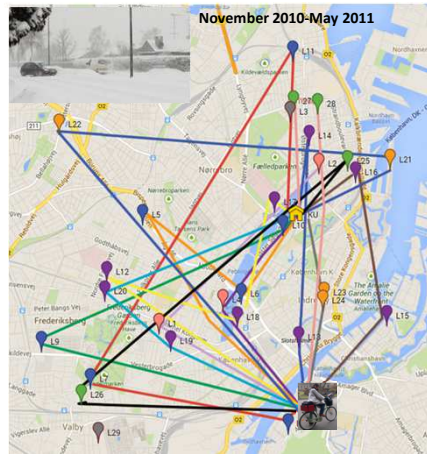
Ingen statistisk sikker effekt af filtrering som sådan på

- Karfunktion
- Lungefunktion
- Inflammationsmarkører

Men meget varierende effektivitet af filtreringen på partikelantal og $PM_{2.5}$ med gennemsnit fald fra 8 til $4 \mu g/m^3$

Omfattende stigning på $7 \mu g/m^3$ til fald på $24 \mu g/m^3$

Samarbejde med Michal Spilak, Marie Frederiksen og Lars Gunnarsen, SBI, Aalborg Universitet, København

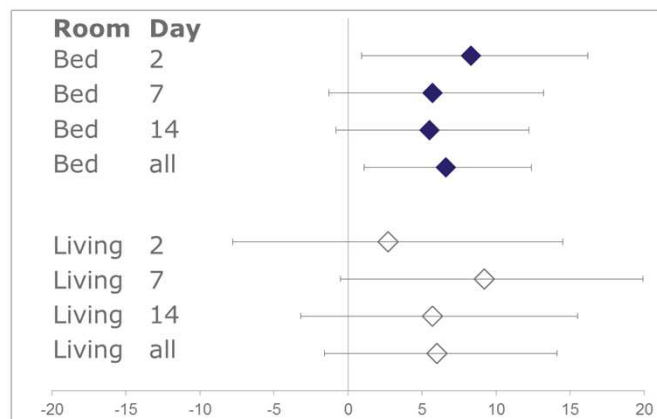

Karotki et al. Environ Health 2013

Slide 5

Forbedret karfunktion relateret til effektivitet af partikel filtrering

Procent ændring (95% CI) i mikrovaskular funktion associeret med et $10 \mu g/m^3$ fald i $PM_{2.5}$ in soveværelse og stue gennem 2 ugers aktiv filtrering

Kun klar effekt hos 25 beboere der ikke tog medicin i perioden

Effekt af fritstående filtre i rygerhjem

Intervention med overkrydsning med 37 deltagere (32 år gamle i gennemsnit) i 20 rygebelastede hjem blandt First Nation indbyggere i Canada. 1 stk. Elektrostatisk 3M Filtrete FAP03-RS Ultra Clean Air Purifier per hjem – aktiv eller passiv i 7 dage uden angiven placering

- PM_{2.5} faldt i fra median 43 til 22 µg/m³
- Lungefunktion forbedret (FEV1 og peak flow)
- Ingen effekt på karfunktion

Weichenthal et al. Indoor Air 2013

Interventioner med totalt 85 eller 215 børn med astma i parallelle grupper i 6 eller 12 måneder med aktiv eller placebo HEPA filtre i soveværelse og stue

- Nedsat symptom hyppighed eller behov for besøg på astmaklinikken

Lanphear et al. Pediatrics 2011

Butz et al. Arch Pediatr Adolesc Med 2011

Holmes Air Purifier
Harmony HAP 650

Austin HealthMate

Symptomforbedring hos personer med astma

Kontrolleret interventioner med vinduesmonteret ventilations- og luftrensningssystem med filtre og øget friskluft i soveværelset hos 20 og 30 astmabørn.

Forsøgene var blinde randomiseret overkrydsningsforsøg i 6 + 6 uger henholdsvis med interventionen eller en åben recirkulation.

Der var en signifikant effekt af aktiv intervention på

Eksponering i form af især PM₁₀, derefter VOC og CO₂

Lungefunktion målt som peakflow

Inflammation målt som NO i udåndingsluft

Xu et al. Building Environment 2010

Ferro et al. Indoor Air Austin Texas 2011

Tilsvarende fund hos 44 voksne med astma og/eller allergi
Brehler et al. Int Arch Allergy Immunol 2003

Natlig brug af laminært filtreret luft over hovedet reducerer symptomerne på allergisk astma hos børn og voksne

312 7-70 årige med utilstrækkeligt kontrolleret allergisk astma fik aktiv eller inaktiv luftfilter i 12 måneder.

15% flere fik det bedre og kattespecifik IgE faldt med aktivt filter

Boyle et al. Thorax 2012

Tilsvarende fund i mindre studier med 13, 22 eller 35 børn/voksne med allergi
Morris et al. 2006
Pedroletti et al. 2009
Stillerman et al 2010

Symptomforbedring hos personer med astma ved ventilation

Kontrolleret intervention med varmegenindvindingsventilation i 12 mdr. blandt 120 voksne med astma og hustøvmideallergi

Aktiv versus inaktivt system, som jo også vil have virkning som filter:

Signifikant:
Aften lungefunktion (peakflow) forbedret

Ikke signifikant:
Morgen lungefunktion (peakflow) forbedret
Hustøvmideallergen i sengen nedsat
Skimmel $\beta(1-3)$ glucan i sengen nedsat

Wright et al. Allergy 2009

AstmaVen i CISBO i gang

Opsamling

Hvad ved vi om sundhedseffekter af at anvende en luftrensere i boligen, og hvordan skal man bruge den for at få optimal effekt ?

- Forbedret lungefunktion hos børn og voksne med eller uden astma af fritstående filtrering (alle slags) i rygerhjem (med høj eksponering)
- Ingen effekt af filtrering på lungefunktion hos raske ved lavere eksponering
- Forbedret lungefunktion og mindre symptomer hos allergikere med astma
  - Filtret luft over hovedet i sengen
  - Kombineret ventilation og filtrering af luftforsyning i soveværelse
  - Fritstående filtre i soveværelse og stue
- Forbedret karfunktion ved fritstående HEPA filtrering af mindst moderate PM_{2,5} niveauer og fokus på soveværelset

UNIVERSITY OF COPENHAGEN

Tak for opmærksomheden

Spørgsmål ?

Realdania

CISBO folket

Torben Sigsgaard   Geo Clausen   Lars Gunnarsen

Elvira Brauner   Barbara Kolarik   Michal Spilak   Gabriel Beko

Aneta Wierzbicka   Mica Frankel   Marie Frederiksen

Anne Mette Madsen   Zorana Anderser

Results Paper II

ANNIE JENSEN · GABRIELA D KAROTTKI
HENRIK KLINGBERG · JETTE Ø HEMMINGSEN
JULIE HANSEN · KIM JANTZEN
LISBETH S CARLSEN · LISE VESTERGAARD
LYKKE FORCHHAMMER · MARTIN ROURSGAARD
MILLE LÖHR · MIA STRANGE
PERNILLE H DANIELSEN · PETER MÖLLER
SATY KIASARI · STEFFEN LOFT · YI CAO